

אפסיות האדם

חשבונו של עולם ולשוב בתשובה, כיון שהקב"ה באמת בעל הבית על הכל, ועשה כל זאת כדי שאנו ניקח מוסר, ונשוב אליו יתברך.

לענייננו שיש רבים מבני ישראל בצער הבדידות בימים אלה, שהורו להם להיות סגור ומסוגר י"ד יום, בלי לצאת לחוץ, מלבד הצער הרוחני שאינו יכול לטבול במקוה ולהתפלל במנין, הרי צער גדול הוא לנפש של בן חורין. וכתב המבי"ט שבראש השנה כשנכתב מי בדבר ומי באשוכו, נכתב באופן כזה, שחלק מהאנשים נלכדים במכה רח"ל, וחלקם צריכים לברוח, וצער הבריחה די להם להנצל ממיתה, וחלקם שאינם מכלל הגזרה, מכניס הקב"ה בלבם אומץ וכח שלא יתפעלו ולא ינוסו ממקומם.

והרי שגם כהיום הזה שאנו רואים שיש אנשים שנכנסו ללחץ ומתח, ויש אנשים שמחים ושלווים, גם כל זה נכתב בראש השנה ביום הדין. לא שאנו ח"ו מזלזלים שמותר לצחוק על ההוראות, חס ושלום, אלא שאין להכנס לפאניקה, וכמ"ש המבי"ט שבזמן המגפה "רחיק האנחה וירבה השמחה", וכ"כ רעק"א על המגפה שהיתה בזמנו. אין אנו דנים על מה שצריך לעשות בפועל, אבל המציאות היא שהקב"ה מנהיג שכל אחד נכנס ברעיונו הנהגה שונה בזמן שכזה, וכל אחד כפי מה שנגזר עליו בראש השנה, בדיק כך נעשה עמו בימים הללו, זה קם לברוח, וזה ישן בנחת.

בזמן המגפה היה הכהן גדול מקטיר קטורת נוספת מלבד בוקר וערב. וכתב המבי"ט שראוי לכל ירא וחרד לדבר ה', לדקדק במאה ברכות בכל יום, ואמירת הקטורת בוקר וצהריים, לפני שחרית ולפני מנחה, שזה מסוגל מאד לענין הדבר. וכתב חידוש גדול, שבדורות שהיתה מגפה, בימי המקדש, היה הכהן הגדול מקטיר קטורת מיוחדת לכפר על בני ישראל, מלבד הקטורת בוקר וערב. והוא חידוש פלא שהרי יש מנה אחת, פרס בשחרית ופרס בין הערביים, וכתבי, לא תקטירו עליו קטורת זרה, אך בשעת המגפה היה הכהן הגדול מביא קטורת מיוחדת לכפר על בני ישראל לבד, ולא היתה נחשבת לביאה ריקנית אלא לצורך עדת בני ישראל. זאת לימד אותנו משה רבינו, וכן כשעמד אהרן להקטיר קטורת ויעמוד בין החיים ובין המתים ותעצר המגפה. והקב"ה אמר כן למשה רבינו, כמו שאמר אהרן אז, שאין משה אומר דבר מדעתו. וכן אמר הקב"ה לרבינו משה המבי"ט, שיכול הכהן הגדול להקטיר עוד קטורת באמצע היום לשמור על בני ישראל.

וכן ענין תיקון מאה ברכות, להביא את האדם לביטול לפני ה', וכך ינצל מהבטול ע"י מגפה ח"ו וכן תיקן דוד המלך בשעתו, ולכן יש לדקדק במאה ברכות. ולא צוה דוד על ענין הקטורת, כיון שראה שמתו מד"י יום מאה אנשים הבין שאין זו סתם מגפה אלא שהקב"ה רוצה שיתקנו ענין 'מה ה' אליך שואל מעמד', כי על האדם להכניע לפני הש"ת, 'מה' לשון ביטול, 'זנחנו מה', כיון שאדם מתגאה שיש לו עסקים וטיסות, וכובש את העולם, הביא עליו הקב"ה מגפה רח"ל, וזה הופך את האדם ל'מה', מה הוא ומה חייו.

וזה שתיקן דוד המלך מאה ברכות, אל תקרי 'מה' אלא 'מאה', אין צריך עוד למגפה כדי לבטל את האדם, די במאה ברכות שאדם עומד בבטול לפני הש"ת ואומר לו 'שעשה לי כל צרכי', אין לי שום תנועה עצמית מבלעדי מה שאתה נותן לי, מתיר אסורים, זוקף כפופים.

אבינו מלכנו כלה דבר וחרב מבני בריתך, אבינו מלכנו מנע מגפה מנחלתך, ידבר עמים תחתנו ולאומים תחת רגלנו, שאיר ה' פניו לנו ולכל העולם אמן.

בימינו אלה הראה הקב"ה שבידו לעשות כל מה שירצה, מדינות יכולות להכין את עצמן עם פצצות, טנקים, מטוסים, לוויינים וצוללות, הכל כדי 'לבטח' את עצמן מכל סוג סכנה שבעולם, כמו דור הפלגה שרצה 'לבטח' עצמו מכל צרה שלא תבוא אחת לתרנ"ו שנה, אך הקב"ה מראה שהמכה באה ממקום שלא חשבו ולא חלמו עליו מעולם, כמו הקורונה הזו, שאף אחד בעולם לא היה מוכן לדבר כזה.

כתוב במכתבי החפץ חיים על שטפון שהיה במקום מרוחק מאד ברוסיה, שעלה הים והציף בתים ויושביהם, במקום שלא היה יהודי אחד. גם אז עמד הח"ח ודרש שכיון שנהרגו אלפי גויים אנשים נשים וטף, ונקברו תחת בתיהם, עלינו לעצור ולהתבונן, מה זאת עשה ה' לנו, הרי הקב"ה הוא טוב ומטיב, מדוע עשה מעשים כאלה, רק כדי שאנו נשוב בתשובה, ולהראות לנו שבידו לעשות כל מה שירצה.

וכן בימינו אלה הראה הקב"ה שבידו לעשות כל מה שירצה, מדינות יכולות להכין את עצמן עם פצצות, טנקים, מטוסים, לוויינים וצוללות, הכל כדי 'לבטח' את עצמן מכל סוג סכנה שבעולם, כמו דור הפלגה שרצה 'לבטח' עצמו מכל צרה שלא תבוא אחת לתרנ"ו שנה, וכמו שכתב הרבי רבי יהונתן שבקשו אנשי דור הפלגה לעשות ספינת חלל וכו', אך הקב"ה מראה שהמכה באה ממקום שלא חשבו ולא חלמו עליו מעולם, כמו הקורונה הזו, שאף אחד בעולם לא היה מוכן לדבר כזה, יש תרופות לכל דבר בעולם והקורונה הזו לא היתה ידועה כלל רק לפני כמה חדשים.

הרי שדבר קטן שבקטנים כזה, יכול לנצח את הכלכלה הכי גדולה בעולם. מי מילל ומי פילל שכל המטוסים שבעולם ינחו וישבתו על האדמה, הרי כבר היה מספר מוגזם של טיסות באויר העולם, מדי יום ביומו היה באויר שלוש מאות אלף מטוסים!!! בלי שום גוזמא. הרי זה עוצמה מופלגת של הכח האנושי, הרבה יותר מהמגדל של דור הפלגה. אם דוד המלך ע"ה אמר 'מי יתן לי אבר כיונה אעופה אשכונה', אמרה האנושות, הנה כבר עשיתי לי אבר כיונה, אם הקב"ה לא נתן לי, הנה יש לי כנפיים אני טס בכל פינה בעולם, עד הירח עצמו. והנה שובתים כל המטוסים ומונחים מבוישים במקומם, אולי המקום היחיד שאפשר עוד לנסוע, זה ללבנה.

כך הראה הקב"ה לעולם, עם בריה קטנה ביותר, אראה לכם את כוחי. וכן דרש הח"ח באותה שעה, שהקב"ה מראה שהוא שולט בכל, והכל בידו לעשות, ומי בכל מעשי ידי ובעליונים או בתחתונים שיאמר לו מה תעשה ומה תפעל. 'וברור לי, שאם היו לנו נביאים מהש"ת, בוודאי היו מזרזין את ישראל לשוב בתשובה לאבינו שבשמים, ועכשיו בעוה"ר שאין לנו נביאים, הוא מזרז את העולם ע"י שליחים אחרים'. וכתוב בפסוק 'ישלח מלאך', הרי שהנביא היה נקרא בשם 'מלאך', משא דבר ה' ביד מלאכי, עזרא היה שמו, ונקרא מלאכי ע"ש שהיה נביא שלות. וכיון שאין לנו זכיה לשמוע בקול הנביאים, אזי 'עושה מלאכיו רוחות', גם בימינו עוברת הקורונה עם שיעול, ע"י רוח קלה ביותר. וכן 'משרתיו אש לוהט', חום גבוה, בזה רואה האדם כמה אפסו כוחותיו, שהוא נבהל אפילו לומר שלום עליכם וללחוץ יד חברו.

בקורונה קטנה הכל מתבטל, ומתגלה כי הקב"ה לבדו מלך על כל הארץ. וזה החשבון הנפש' שזה הזמן להתבונן בו. בפרט מי שאין לו עבודה ביומא דפגרא הדין, יש לו יותר זמן לחשב